

Nazwa przedmiotu Współczesne doktryny prawno - ustrojowe					Kod ECTS: WDPU	
Specjalność wszystkie						
Status przedmiotu do wyboru	Semestr I	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS: 2
		ogółem	wykłady	ćwiczenia	laboratorium	
		30	30	-	-	
Wykładowca prof. dr hab. Ryszard Małajny					Katedra Administracji	
Wymagania wstępne:						
Cele W ramach przedmiotu prezentowane są wszystkie współczesne doktryny o charakterze politycznym, społecznym, gospodarczym i prawnym odnoszące się do sposobu funkcjonowania państwa i jego organów administracyjnych. Przedmiot pozwala na zapoznanie się tak z dorobkiem wybitnych myślicieli współczesnych (przykładowo Keynesa, von Hayeka, Popera, czy Rawlsa), jak i uzyskanie wyczerpujących informacji o najistotniejszych stanowiskach politycznych (n.p. konserwatyzm, liberalizm, socjalizm). W ten sposób problematyka administracyjna ukazywana jest na szerokim tle ustrojowo-politycznym.						
Efekty kształcenia Uzyskanie podstawowej wiedzy w zakresie rozumienia pojęć, idei oraz formowania modeli, jak i funkcjonowania kultury politycznej oraz na temat genezy, rozwoju, rozumienia praw i obowiązków jednostki oraz aparatu państwowego. Zrozumienie kontekstu społeczno-kulturowego omawianych nurtów i ich metamorfozy. Możliwość identyfikacji proponowanych oraz funkcjonujących programów politycznych oraz szeroko ujętych zmian społeczno-politycznych wprowadzanych przez instytucje prawno – polityczne.						
Metody realizacji przedmiotu Wykład						
Opis przedmiotu 1. Współczesne ujęcia państwa, prawa i praw jednostki w najważniejszych nurtach doktryn politycznych: liberalizmu, konserwatyizmu, socjalizmu, socjaldemokracji i w nauczaniu społecznym Kościoła katolickiego. a) Doktryna liberalna. Klasycy liberalizmu: Locke, Monteskiusz, Constant, J.S.Mill. Prymat jednostki w doktrynie liberalnej. Wolność pozytywna i negatywna. Wolny rynek i własność. Zasada podziału władzy w państwie. Utylitarystyczna wersja liberalizmu – J.Bentham. Liberalizm socjalny. Libertarianizm. b) Doktryna konserwatywna: Klasyczny wykład konserwatyizmu E.Burke’a. Podstawowe treści konserwatyizmu: organicyzm, tradycja, hierarchia i władza, własność. Odmiany konserwatyizmu; autorytarny, paternalistyczny, chadecki, Nowej Prawicy. c) Doktryna socjalistyczna: jednostka, społeczeństwo, państwo i prawo w doktrynie socjalistów utopijnych, marksistów, i komunistów. Prawo w ujęciu socjalistów. Socjalizm a komunizm. d) Doktryna anarchizmu – szczególnie projekt sprawiedliwości równości społecznej bez państwa. e) Doktryna socjaldemokratyczna – ewolucja od socjalizmu demokratycznego po socjalne państwo dobrobytu. f) Doktryna społeczna Kościoła katolickiego i jej rozwój w XIX i XX wieku: jednostka, własność, godność człowieka, państwo i prawo w nauczaniu społecznym Kościoła. Wymagania wobec demokracji. Państwo a Kościół. g) Doktryna republikańska: problem relacji między jednostką a społeczeństwem. 2. Nacjonalizm, faszizm, nazizm jako przykłady doktryn holistycznych i antyindywidualistycznych. Totalitaryzm. 3. Zagadnienie sprawiedliwości w rozmaitych doktrynach politycznych: J.Rawls, J.Habermas, F.A. Hayek. 4. Warianty demokracji w doktrynie liberalnej, republikańskiej, komunitariańskiej. 5. Kondycja ideowa społeczeństwa polskiego: popularność i akceptacja poszczególnych doktryn i ich zasadniczych elementów.						
Literatura						

podstawowa

R. Tokarczyk: Współczesne doktryny polityczne, Zakamycze (aktualne wydanie)

zalecana

1. J. Justyński: Wybór tekstów źródłowych z historii doktryn polityczno-prawnych, Toruń 1994

2. P. Śpiewak: Ideologie i obywatele, Warszawa 1991

Zasady zaliczania przedmiotu

Zaliczenie ma charakter ustny.